

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18188

Θέμα 211^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 491-507**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. *Καί νιν καλεῖτ' ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτήν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
Φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἡρῆσθαι κλοπεύς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
Μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσιν τις* 495
άλους ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλη.
- ΑΝ. *Θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναι μ' ἐλάν;*
- ΚΡ. *Εγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.*
- ΑΝ. *Τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστον οὐδέν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ,* 500
*οὕτω δὲ καὶ σοὶ τὰ μ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
Καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον ἢ τὸν ἀντάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν
λέγοιτ' ἂν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκληροὶ φόβος.* 505
*Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κᾶξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἂ βούλεται.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τί δῆτα μέλλεις; ... λέγειν θ' ἂ βούλεται.*****(Μονάδες 30)**

Γιατί λοιπόν αργείς (να με σκοτώσεις); Γιατί τίποτα από τα λόγια σου δεν είναι ευχάριστο σε εμένα (δεν μου είναι αρεστό), και μακάρι ποτέ να μην μου είναι ευχάριστο (να μην με ευχαριστεί), το ίδιο και τα δικά μου (λόγια) είναι φυσικό να είναι δυσάρεστα σε εσένα. Κι όμως από πού θα κέρδιζα (θα αποκτούσα) λαμπρότερη δόξα παρά θάβοντας τον αδελφό μου; όλοι αυτοί θα ομολογούσαν ότι τους αρέσει αυτό, αν ο φόβος δεν έκλεινε το στόμα τους. Αλλά ο τύραννος, εκτός

από τα πολλά άλλα πλεονεκτήματα που έχει, μπορεί ακόμη να κάνει και να λέει ό,τι θέλει.

2. Να αναφερθείτε αναλυτικά στο λυρικό μέρος της τραγωδίας.

(Μονάδες 10)

Το λυρικό μέρος της τραγωδίας αποτελούν η **πάροδος** και τα **στάσιμα**.

Η **πάροδος** είναι το άσμα που τραγουδούσε ο χορός, καθώς έμπαινε στην ορχήστρα με ρυθμικό βηματισμό, ενώ τα **στάσιμα** τα τραγουδούσε ο χορός, όταν πια είχε λάβει τη θέση του (*στάσιν*) στην ορχήστρα, και τα συνόδευε με χορευτικές κινήσεις. Εκτός όμως από την πάροδο και τα στάσιμα υπάρχουν και άλλα λυρικά στοιχεία στην τραγωδία, που παρεμβάλλονται ανάμεσα στα διαλογικά μέρη. Από αυτά άλλα έχουν θρηνητικό χαρακτήρα και τα τραγουδούσε ο χορός με ένα ή δύο ηθοποιούς (**κομμοί**) και άλλα τα τραγουδούσε μόνο ένας (**μονωδίες**) ή δύο (**διωδίες**) ηθοποιοί. Επειδή τα χορικά άσματα αποτελούν επιβιώσεις της αρχαιότερης χορικής ποίησης, που καλλιέργησαν κυρίως οι Δωριείς, διατηρούν τόσο τη δωρική γλώσσα όσο και τα ποικίλα μέτρα του αρχαιοελληνικού λυρισμού.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>ὄρῶ</i>	α) <i>φημί</i>
2. <i>θέλω</i>	β) <i>πράττω</i>
3. <i>λέγω</i>	γ) <i>συλλαμβάνω</i>
4. <i>δρῶ</i>	δ) <i>αἴρω</i>
5. <i>αἴρῶ</i>	ε) <i>κατέχω</i>
	στ) <i>βλέπω</i>
	ζ) <i>βούλομαι</i>

(Μονάδες 5)

1. στ)
2. ζ)
3. α)
4. β)
5. γ)

Περισσεύουν τα δ) και ε).

β) *φρενῶν, θυμός, κλοπεύς, σκότῳ, φόβος*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

φρενῶν → φρενοβλαβής

θυμός → προθυμία

κλοπεύς → λογοκλοπή

σκότῳ → σκοτοδίνη

φόβος → υψοφοβία

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος